

Betreft: CCD vergadering 19-07
Aanwezig: voorzitter, 3 leden, algemeen secretaris,
medewerkers ondersteunend bureau

Postbus 93118
2509 AC Den Haag

1. Opening

2. Vaststellen agenda

- Agenda (CCD 19-07-01)
De agenda is vastgesteld.

3. Actualiteiten en mededelingen

-De CCD wordt geïnformeerd over de stand van zaken van aanvragen die in de vorige CCD vergadering zijn aangehouden vanwege nog openstaande vragen:

-AVD20187064: Nog niet afgehandeld

-AVD20197446: Vergund

-AVD20197264: Wordt in deze vergadering besproken

-Op 15 mei 2019 start een nieuwe medewerker bij het Secretariaat.

-De nieuwe foto's van de CCD zijn op de website geplaatst.

-Er wordt gesproken over een recent gepubliceerd boek over dierproeven getiteld 'Animal Experimentation: Working Towards a Paradigm Change'. De CCD vindt het belangrijk om kennis te nemen van dit boek.

-De CCD heeft een klacht ontvangen van een voormalig DEC lid over de DEC waar hij deel van heeft uitgemaakt. De klacht betreft de onafhankelijkheid van deze DEC. De CCD zal deze klacht beoordelen. In een volgende CCD vergadering zal hierover opnieuw worden gesproken. De CCD is daarnaast benaderd door een journalist. Het Secretariaat heeft de vragen van de journalist beantwoord.

-De CCD heeft een brief ontvangen van een dierenwelzijnsorganisatie over een eerder afgegeven vergunning (CCD 19-07-02). De CCD bespreekt de inhoud van deze brief en de wijze waarop zij de brief van de dierenwelzijnsorganisatie zal gaan beantwoorden.

-De voorzitter van de CCD heeft samen met een medewerker van het Secretariaat een gesprek gevoerd met vertegenwoordigers van een nieuw op te richten DEC. Deze nieuwe DEC wordt opgericht door een onafhankelijke stichting en is gespecialiseerd in een beperkt toepassingsgebied: onderzoek dat gericht is op de ontwikkeling van (dier) geneesmiddelen/vaccins en op richtlijn gedreven en wettelijk verplicht onderzoek naar potentiële effecten en risico's van stoffen op mens, dier en milieu. De voorzitter van de CCD heeft het gesprek als open en constructief ervaren.

In het gesprek met de vertegenwoordigers van deze DEC is gesproken over de vraag in hoeverre deze nieuwe DEC past binnen de toekomstvisie van de CCD wat betreft het vergunningverleningsstelsel. De CCD heeft eerder aan het gebruikersplatform en de DEC's aangegeven het wenselijk te vinden dat DEC's in de toekomst niet meer verbonden zijn met instellingvergunningshouders, dit om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Daarnaast heeft de CCD eerder aangegeven toe te willen naar een beperkt aantal, meer gespecialiseerde DEC's

waardoor alle aanvragen op een specifiek onderzoeksgebied door dezelfde DEC worden beoordeeld. Dit zal leiden tot een meer uniforme toetsing van aanvragen. De nieuw op te richten DEC past goed binnen deze toekomstvisie van de CCD over het vergunningverleningsstelsel.

In het gesprek is met het oog op de toekomst ook gesproken over de vraag in hoeverre het wenselijk is dat sommige DEC leden in meerdere DEC's zitten. Hierbij is ook aandacht besteed aan verschillende functies die leden kunnen vervullen binnen de DEC. Voor leden die de meer specifieke deskundigheden vertegenwoordigen in de DEC (bijvoorbeeld de expertise Wetenschap) is het niet wenselijk dat deze leden in meerdere DEC's zitten. Voor DEC leden die meer generieke functies binnen de DEC vervullen, zoals het voorzitterschap of kennis van wet- en regelgeving, lijkt het geen probleem als deze leden in meerdere DEC's aanwezig zijn. Vraag is hoe zou moeten worden omgegaan met expertises die daartussen in zitten als 'Houden en verzorgen van dieren' en 'ethiek'. De CCD vindt het van belang dat er geen situatie ontstaat waarbij in elke DEC dezelfde personen/deskundigheden zitten. Tegelijkertijd realiseert de CCD zich dat het gemakkelijk is om 16 verschillende ethici aan te stellen. Aangezien de CCD geen inzicht heeft in de omvang van het probleem, heeft de voorzitter van de CCD de vertegenwoordigers van de DEC gevraagd bij het erkenningsverzoek aan te geven van hoeveel DEC's de leden deel uit maken na erkenning van deze DEC. Deze informatie zal niet worden betrokken bij de beoordeling van het erkenningsverzoek. De CCD zal ook de overige DEC's in een volgend CCD-DEC voorzittersoverleg vragen deze informatie aan de CCD te verstrekken. De voorzitter van de CCD heeft de vertegenwoordigers van de DEC laten weten dat de CCD voornemens is de DEC te erkennen als deze voldoet aan de wettelijke eisen.

-De vice-voorzitter van de CCD informeert de CCD over het CCD-DEC voorzittersoverleg van 23 april 2019. Tijdens deze bijeenkomst is onder meer gesproken over het toekomstige uitvoeringsbeleid van de CCD bij aanvragen ten behoeve van de veehouderij, de behandeltermijnen van aanvragen, de wijze van indienen van DEC adviezen bij de CCD, de kwaliteit van de DEC adviezen en door de DEC's gesignaleerde dilemma's.

-De algemeen secretaris en een aantal medewerkers van het Secretariaat zijn op werkbezoek geweest bij een instellingsvergunninghouder. Het Secretariaat heeft met de IvD van de instelling gesproken en een rondleiding gehad in de proefdierfaciliteiten. De CCD wordt hierover geïnformeerd.

-Het nieuwe uitvoeringsbeleid van de CCD over aanvragen ten behoeve van de veehouderij is op de website van de CCD geplaatst. Een ieder die betrokken is bij dierproeven wordt in de gelegenheid gesteld hierop te reageren voor dat het document definitief zal worden vastgesteld.

4. Beleidszaken

-Stakeholdersconsultatie NCad (CCD 19-07-03 a en b)
Binnenkort zal de voorzitter van de CCD geïnterviewd worden door een medewerker van het ondersteunend bureau van het NCad. Ter voorbereiding hierop bespreekt de CCD de vragen die als leidraad zullen dienen voor dit gesprek.

-Causus Cumulatief ongerief (CCD 19-07-04)

In de vorige CCD vergadering heeft de CCD een eerste voorstel van het Secretariaat voor een casus over cumulatief ongerief afgewezen. Het Secretariaat heeft een nieuwe casus voorgesteld. Deze casus, waarin het ongerief veroorzaakt door individuele huisvesting centraal staat, wordt door de CCD geschikt bevonden. Het ongerief veroorzaakt door (korte en langdurige) individuele huisvesting wordt namelijk niet door iedereen op een zelfde manier geclassificeerd en wordt door aanvragers ook niet altijd meegenomen bij de ongeriefsclassificatie. Bovendien is gebleken dat DEC's met enige regelmaat twijfelen over het ongerief veroorzaakt door individuele huisvesting. Daarnaast signaleert de CCD dat er een beweging

lijkt te ontstaan waarbij aanvragers het ongerief veroorzaakt door individuele huisvesting van mannetjes proberen te verminderen door het bijplaatsen van gesteriliseerde vrouwtjes. Vraag is hoe een toename van het aantal proefdieren die ongerief ondervinden (sterilisatie van vrouwtjes die als gezelschapsdieren functioneren) gewogen kan worden ten opzichte van langere individuele huisvesting van mannetjes. Deze casus zal geanonimiseerd aan het NCad worden aangeboden.

-Terugkoppelingen CRO-voorwaarde 2018 (CCD 19-07-05)

In sommige projectaanvragen zijn details over te testen stoffen of handelingen niet vooraf bekend. In dat geval wordt veelal de aanvraag door de CCD vergund, voorzien van de zogenaamde 'CRO-voorwaarde'. Deze voorwaarde verplicht de aanvrager om elk jaar een terugkoppeling te sturen aan de CCD met een overzicht welke experimenten zijn uitgevoerd met welke stoffen, welke dieren en welk ongerief. Hiermee kan de CCD de uitgevoerde dierproeven monitoren en eventueel aan de vergunning nieuwe voorwaarden verbinden en gestelde voorwaarden wijzigen of intrekken. Vóór 2018 zijn er diverse vergunningen afgegeven met deze CRO-voorwaarde. Naar aanleiding van de terugkoppelingen over 2017 zijn enkele van deze voorwaarden gewijzigd of ingetrokken. De CCD heeft 24 van de 32 verwachte terugkoppelingen ontvangen over de periode 2018. Besloten wordt om bij 1 van de vergunningen de CRO-voorwaarde in te trekken. Er zal een herinneringsbrief worden verstuurd naar de aanvragers die nog geen terugkoppeling hebben ingediend.

5. Uitvoeringspraktijk (formaliteiten en procedureafspraken)

6. Bedrijfsvoering en verantwoording

7. Communicatie

8. Behandeling aanvragen spoedprocedure

9. Juridische zaken

-Notitie: Het besluit op de aanvraag op grond van de Awb en de Wod (CCD 19-07-05)

De CCD evalueert de wijze waarop de besluiten van de CCD worden weergegeven in de verslagen van de CCD vergadering. Besloten wordt om in de verslagen de juridische termen te gebruiken.

-werkvoorraad juristen (CCD 19-07-06)

Deze wordt door de CCD voor kennisgeving aangenomen.

10. Voorraadagenda

11. Vaststellen verslag vorige vergadering

- Conceptverslag CCD vergadering CCD19-06 (CCD19-07-07).
Het verslag is vastgesteld.

12. Aanvragen in behandeling

Projectvergunningaanvragen

Projectvergunningaanvragen		
1.	AVD20197445	Gaat groei ten koste van lichaamsonderhoud? + 1 lid verschoont zich -De aanvraag wordt afgewezen.
2.	AVD20197264	Onderzoek naar de vervanging van vismeel en visolie door andere duurzame eiwit- en oliebronnen en de verbetering van vertering en retentie van nutriënten in deze nieuwe grondstoffen in visvoerders -De aanvraag wordt toegewezen.
3.	AVD20197507	Hoe muzikaal zijn vogels? Onderzoek naar ritme en toonperceptie bij vogels. -Er is nog een openstaand verzoek tot aanvulling van de aanvraag. De algemeen secretaris wordt gemandateerd om een besluit te nemen op de aanvraag als de vragen zijn beantwoord.
4.	AVD20197824	Transport van galzout in de darm -De aanvraag wordt toegewezen.

Projectvergunningaanvragen		
5.	AVD20197564	Challenge modellen in katoenratten voor de ontwikkeling van RSV vaccins -De aanvraag wordt toegewezen.
6.	AVD20173444-5	Kunnen nanodeeltjes bijdragen aan een betere diagnose voor hart- en vaatziekten -De wijzigingsaanvraag wordt toegewezen.
7.	AVD2015196-2	Vertering van voedermiddelen bij varkens en kippen + 1 lid verschoont zich -De wijzigingsaanvraag wordt toegewezen.
8.	AVD20197624	Effect van niet essentiële aminozuren op de energiemetabolisme, voederbenutting en groei in regenboog forel + 1 lid verschoont zich -De aanvraag wordt toegewezen.
9.	AVD20197804	Effect van voer en kweekstelsel op de mineraal beschikbaarheid en retentie + 1 lid verschoont zich -Er is nog een openstaand verzoek tot aanvulling van de aanvraag. De algemeen secretaris wordt gemandateerd om een besluit te nemen op de aanvraag als de vragen zijn beantwoord.
10.	AVD20197645	Wat is de rol van geprogrammeerde celdood in de vaatwand op het ontwikkelen van atherosclerose en aneurysmata -De aanvraag wordt toegewezen.
11.	AVD20197505	Verbeteringsstrategieën van vaat toegang voor hemodialyse
12.	AVD20197467	Ombouwen van navelstrengbloed naar therapieën om kanker te behandelen -Er wordt nog een verzoek gedaan tot aanvulling van de aanvraag. De algemeen secretaris wordt gemandateerd om een besluit te nemen op de aanvraag als de vragen zijn beantwoord.
13.	AVD20197604	Identificatie van de voornaamste genen in neurodegeneratieve aandoeningen en depressie en hun invloed op sociale terugtrekking, motor functie en hippocampale werking in muizen + 1 lid verschoont zich -Er wordt nog een verzoek gedaan tot aanvulling van de aanvraag. De algemeen secretaris wordt gemandateerd om een besluit te nemen op de aanvraag als de vragen zijn beantwoord.
14.	AVD20197847	De rol van genen en bacteriën in het ontwikkelen van chronische darmontsteking en darmkanker -De aanvraag wordt toegewezen.

15.	AVD2016561-8	Onderzoek naar nieuwe vaccins tegen ziekten bij varkens -De aanvraag wordt toegewezen.
16.	AVD2017862-1	Onderzoek naar de rol van eiwitsignaalpaden in spierherstel en het ziekteverloop van Duchenne Spierdystrofie + 1 lid verschoont zich -De aanvraag wordt toegewezen.

13. Sluiting